

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hilafet İnsanların Üzerinden Vergi Yükünü Kaldıracaktır

• Her devletin hem devlet işlerini hem de halkın işlerini yürütebilmek için kaynaklara ihtiyacı vardır. Kapitalizm bu kaynakları ağırlıklı olarak faiz ve dolaylı ve dolaysız vergilerden elde eder. İslam Devleti de işlerini yürütebilmek ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için Devlet hazinesinden, yani Beyt-ül Mâl'den kaynak kullanır. Şeriat'ın emrettiği görevleri yerine getirebilmesi için Şarî devlete kaynak toplamak için yetkiler vermiştir. Şeyh Âlim Atâ bin Halîl Ebu'r Raşta; "Ekonomik Krizler" adlı kitabında şu sözlere yer veriyor: "Beyt-ül Mâl'in daimi/sabit gelirleri şunlardır: *"ganimetlerin tamamı, cizye, toprak vergisi (öşr, harac), rikaz'ın beşte biri (gömülü define), devlet mülkiyeti, sözleşmeli ve sözleşmesiz harp ehlinde alınan gümrük vergileri, kamu mülkiyetinden elde edilen gelirler, mirasçısı olmayanlardan tevarüs eden mallar, vali ve devlet görevlilerinin haksız yere elde ettikleri mallar, gayri meşru bir şekilde elde edilen mallar, cezalardan elde edilen gelirler, mürtedlerin malları ve vergiler..."*

• Genel olarak Beyt-ül Mâl'in gelirleri tüm görev ve sorumlulukları yerine getirmek için yeter de artar. İslami kaynaklar; Batının ıstılah anlamında "vergi" uygulamasının kesinlikle haram olduğunu belirtiyor. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: « *رَبَّنَا صَلِّ عَلَى النَّبِيِّ فِي النَّارِ* » "**Gümrük vergisi alan cehennemdedir.**" Ve şöyle buyurmuştur: « *إِنْ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا فِي بَلَدِكُمْ هَذَا فِي شَهْرِكُمْ هَذَا...* » "**Kanlarınız, mallarınız ve ırzlarınız, tıpkı şu şehrinizde bu ayınızda şu gününüzün haram olması gibi birbirinize haramdır**". Bunlar ve daha fazla deliller güç sahiplerine Müslümanlardan vergi almayı haram kılmıştır. Bu emirler geneldir ve dolayısıyla her türlü dolaylı ve dolaysız vergiyi, mahkeme, devlet daireleri veya herhangi bir maslahatın gerçekleştirilmesi için herhangi bir resmi haraç alınması caiz değildir. Bu meseleye dair tüm Şer'i deliller "Anayasa Mukaddimesi ve Esbab-ı Mucibesî"nde teferruatıyla açıklanmıştır.

• Müslümanların üzerine vacip olmayan herhangi bir şey için devletin Ümmetten herhangi bir şey alması kesinlikle caiz değildir, hatta nifak miktarının üzerindeki servetinden dahi alması caiz değildir. Hatta devlet hazinesinde yeterince gelir bulunmadığında dahi devlet sadece Ümmete vacip olan işler için vergi alabilir, onu da sadece temel ihtiyaçların ve adet olan fazlası ihtiyaçların tamamı karşılandıktan sonra artan fazlalıktan alabilir. Yani Beyt-ül Mâl'de ihtiyaç olan miktar hiçbir şekilde bulunmuyorsa, bu şartlar dâhilinde Devlet Beyt-ül Mâl'in sadece ihtiyacı olduğu kadarını alabilir, daha fazlasını alamaz. Kısacası; Devlet Ümmetten yardım istemeden önce Beyt-ül Mâl'deki son dirhemi dahi kullanmak zorundadır...

Nitekim Ali Radiyallahu anh; Ömer Radiyallahu anh'a Beyt-ül Mâl'da hiçbir şey bırakmaması teklifinde bulunmuş ve şöyle demiştir: "**Sende toplanan malı her sene taksim et ve ondan hiçbir şeyi tutma.**" (İbn-u Sa'd, Vakidi'den tahrir etti). Rivayet edildiği üzere: "**Ali Radiyallahu anh Beyt-ül Mâl boşalınca kadar malları taksim eder sonra onu sular sonra da içerisine otururdu.**" (İbn-u Abdulbirr, el İstizkar'da Enes ibn-u Sîrîn'den tahrir etti). (Anayasa Mukaddimesi)

• Hizb-ut Tahrir Hilafet Devleti Anayasa Tasarısı'nda şöyle demiştir:

Madde 147: "Şeriatın ümmete yapmasını vacip kıldığı bütün işleri yerine getirmek için Beyt-ül Mâl'da mal yoksa bu vacip, ümmete intikal eder. Bu takdirde ümmete vergi koymak suretiyle işleri imkan dahilinde yoluna sokmak devletin hakkıdır. Şeriatın ümmete vacip kılmadığı; mahkemeler, daireler veya herhangi bir maslahatın gerçekleştirilmesi için konan resmî harçlar gibi şeylerden dolayı devletin vergi alması caiz değildir."

Şeyh Âlim Atâ bin Halîl Ebu'r Raşta hem kitabında hem de 19 Mayıs 2016 tarihli Soru-Cevab'ında Devletin ne zaman Ümmetten vergi almasının caiz olduğunu teferruatıyla açıklamıştır:

"Dolayısıyla İslam'da belirli projeleri gerçekleştirebilmek için vergi yüklenebilmesi için iki şart oluşmalıdır. Vergi de sadece proje için gerekli miktar kadar alınabilir:

1- Söz konusu proje Beyt-ül Mâl, yani hem Devlet hem de Müslümanlar üzerine vacip olan bir proje olmalıdır ve vacip oluşu Şer'i kaynaklarla sabit olmalıdır. Örneğin başka alternatifi olmayıp zaruri olarak yapılması gereken bir yol veya bir bölgede başka alternatifi olmadığı için zaruri olan bir hastanedir. Bunların yokluğu Ümmet üzerinde zarara yol açacaktır. Delili ise Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şu hadisidir:

« لا ضرر ولا ضرار » «Zarar vermek de yoktur. Zarar görmek de yoktur.»

2- Beyt-ül Mâl'daki daimî gelirlerin yetersiz olmasıdır. Her iki şart da gerçekleşecek olursa o zaman vergi almak caiz olur. Fakat proje halkın normal işlerini yürütmek için sadece Devletin üzerine vacip ise, örneğin zaruri olmayan bir yol yapmak veya bir hastane varken ikincisini yapmak gibi, bu durumda ne olursa olsun sadece Beyt'ül Mâl'den harcama yapılır. Benzer şekilde, proje sadece Müslümanların üzerine farz ise fakat Beyt-ül Mâl'deki gelirler yeterli ise, o zaman da proje sadece Beyt-ül Mâl'den finanse edilir, hiçbir vergi uygulanmaz.

Fakat bu makalenin başında da belirtildiği gibi, Şeriat'ın farz kıldığı Cizye, Öşür ve Haraç gibi bazı vergi türleri vardır. Bunları da Halife İslami deliller doğrultusunda toplamakla mükelleftir. Hizb-ut Tahrir bu meseleleri de "**Hilafet Devleti Anayasa Tasarısı'nda**" düzenlemiştir:

Madde 144: "Zimmilerden Cizye tahsil edilir. Verilebileceği miktarda baliğ erkeklerden alınır. Kadınlar ile çocuklardan alınmaz."

Madde 145: "Haracî araziden gücü yettiğince harac alınır. Öşrî araziden ise bilfiil çıkan mahsülün zekatı alınır."

Madde 149: "Beyt-ul Mâl'in daimî gelirleri; fey'in (savaşız elde edilen ganimetlerin) tamamı, cizye, haraç, rikâzın (definenin) beşte biri ve zekâttır. İhtiyaç olsun ya da olmasın bu mallar devamlı olarak alınır."

Bu konuların delilleri teferruatıyla "Anayasa Mukaddimesi ve Esbab-ı Mucibesi - Bölüm 2"de açıklanmıştır.

• Harac toprağı kullanmaya karşılık toprağın verimliliğine göre belirlenen ve sabit olmayan bir bedeldir. Toprağı veya ekin veya meyvelere konacak olan Haracın miktarını belirlerken dikkate alınması gereken bir takım kriterler vardır. Haracı belirlemekle görevlendirilen kişinin, arazinin iyi veya kötü olduğunu, ürünün kaliteli veya kalitesiz, az veya çok olduğunu, yağmur suyu ile veya kuyu ve kaynak suları ile veya kanallar ve nehirler aracılığı ile sulandığını, eriyen kar suları ile veya makine ve dolap aracılığı ile sulanıp sulanmadığını dikkatlice gözlemlemesi gereklidir. Ayrıca Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem; toprak sahiplerinin doğal afetler ve kıtlıklardan dolayı düştükleri zor durumlarını göz önünde bulundurmayı emretmiştir: **خففوا الخرص فإن في المال الوصية و العربية والوطنية والنانية** **Dalında iken meyvelerin miktarını, tahminini düşük tutunuz. Çünkü malın (hurmanın); dalları için ayrılanı, azıklığı, adisi, dibe -yere- döküleni vardır."**

• Halife Ömer b. Hattab Radiyallahu anh; Osman ibni Huneyf ve Huzeyfe ibni el Yeman'a Sevad arazisinin yüz ölçümünü belirleyip, harac koyduktan sonra, döndüklerinde şöyle sormuştu: **"Toprağı nasıl harac koydunuz? Sanırım halkı, güç yetiremeyeceği yükümlülükle mükellef tuttunuz?"** Huzeyfe: **"Fazlasını bıraktım"** dedi. Osman ise, **"iki mislini bıraktım, dileyeydim onu da alırdım"** dedi. (Hilafet Devletinde Maliye, Şeyh Abdulkâdim Zellum) Bu konuda diğer kitaplarımızdan da çok daha teferruatlı bilgiler edinebilirsiniz. Kitapların linkleri makalenin sonunda verilmiştir.

• Hilafet ne Müslüman ne gayrimüslim hiçbir vatandaşına gücü üstünde bir yük yüklemeyecektir. Halife Ömer Radiyallahu anh cizyesini ödeyemeyen Zimmilere kötü muamele edilmesini yasaklamıştır ve şöyle demiştir: **"O halde onları bırakın ve güçleri üstünde yük yüklemeyin. Ben Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle dediğini işittim: "İnsanlara azap etmeyin. Muhakkak ki bu dünyada insanlara işkence edenlere, Allah kıyamet gününde azap eder." Ardından adamların serbest bırakılmaları için emir verdi ve adamlar serbest bırakıldı."** Ömer Radiyallahu anh Abdullah ibni Erkam'ı zimmilerin cizyesini toplamak üzere görevlendirdi ve ona şöyle buyurdu: **"Haberiniz olsun ki, kim bir zimmiye zulm eder veya gücü üstünde bir yük yükler, yahut hakkından bir şey eksiltir ya da gönülsüz, zorla ondan bir şey alırsa, kıyamet gününde ben o kişinin hasmıyım."** (Hilafet Devletinde Mâlîye)

İşte İslam'ın İktisat Nizamı'nda böylesi bir adalet var. Hilafet Allah Subhanehu ve Teâlâ'nın emirlerine sıkıca bağlıdır. Dolayısıyla gelirlerini de tek bir insanı, doğayı veya canlı cansız hiçbir varlığı sömürmeden adilce ve bol bereketli elde eder. Bundan dolayı onun vesayeti altındaki her bir canlının tüm ihtiyaçları daima temin edilmiş olacaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi adına

Zehra Malik

Daha fazla okuma tavsiyeleri:

- Economic Crises: Their reality and solutions from the viewpoint of Islam by Sheikh Ata bin Khalil Abu Ar-Rashta, Hizb ut Tahrir
- "Answer to the Question: Is it permissible for the Sultan (authority) to impose a tax upon the Muslims?" (http://www.hizbut-tahrir.info/en/index.php/gestions/jurisprudence-questions/download/3673_8d70d9e50b8653410b7fc0efc530bb4b.html)
- Anayasa Mukaddimesi veya Esbab-ı Mucibesi - İkinci Bölüm (http://www.hizbut-tahrir.info/info/files/kitaplar/Anayasa_Mukaddimesi_Blm2_Mtmt_2010.pdf)